

№ 02-01-25

29.10.2013 г.

ДО
Г-ЖА КОРНЕЛИЯ НИНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА
ПРИ 42-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № 353-08-30 от 26.09.2013 г.

ОТНОСНО: Законопроект за изменение на Кодекса за социално осигуряване, № 354-01-60, внесен от Атанас Тодоров Мерджанов и група народни представители на 25.09.2013 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО НИНОВА,

Във връзка с постъпилото предложение за изменение и допълнение на чл.69 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), Конфедерацията на независимите синдикати в България изразява следната позиция:

Въведената пенсионна възраст за военнослужещите по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България през 2012 г., в сила от 01.01.2013 г. (52-годишна възраст за войниците, сержантите, офицерските кандидати и офицерите с младши офицерски звания и 54-годишна възраст за офицери със старши и висши офицерски звания – чл.69,ал.1 КСО и съответно 42-годишна възраст, 44-годишна възраст по чл.69,ал.5 КСО), отразява принципни постановки на осигуряването, свързани със солидарността, справедливостта и приноса към солидарната система на българското социално осигуряване. Придобиването на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, предполага едновременното наличие и на двата компонента – осигурителен стаж и определена минимална пенсионна възраст, за гарантирането на основните принципи в пенсионната система на „солидарност“ и „равнопоставеност“.

За да възникне правото на пенсия за осигурените лица по чл.68 и чл.69 от КСО, следва да бъде реализиран осигуреният социален риск „старост“, чрез достигане на определена възраст. Той е застъпен, както в чл.2, ал.1, т.6 от КСО, така и в ратифицираната и влязла в сила за България – Конвенция № 102 на Международната организация на труда за социална сигурност (минимални стандарти) 1952 г. (Обн. ДВ, бр.54 от 2008 г.). Настъпването на риска „старост“ е индикатор за трайна загуба на работоспособност и произтичащата от нея загуба на трудови доходи.

Позовавайки се на гореизложеното, считаме че въвеждането на изискване за възраст за пенсиониране на военнослужещите отговаря на принципите и утвърдената практика, в т. ч. международноправна, за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Такава следва да бъде установена и за всички останали лица по чл.69 от КСО.

Българските военни служители са осигурени изцяло на държавна бюджетна издръжка. Част от служителите към Министерство на отбраната, работят реално в условията на трета категория труд, а се пенсионира при условията за кадрови военнослужащи от формированията на българската армия. Те всички придобиват право на пенсиониране приблизително 20 години по-рано от работещите в масовата III-та категория труд, чиито изискуем осигурителен стаж и възраст нарастват всяка година до достигане на 63 год. възраст и 37 год. стаж при жените и 65 год. възраст и 40 год. стаж при мъжете.

От друга страна, не може да не се вземе предвид, че средният основен месечен размер на личните пенсии – за осигурителен стаж и възраст към 30 юни 2013 г. за лицата по чл.69 от КСО са 504,26 лв., а средната продължителност на получаване на пенсия към 2012 г. е общо за двата пола 25,6 г. Същевременно, средният размер на пенсиите по чл.68 от КСО възлиза на 276,85 лв., т.е. е почти два пъти по-нисък. При изложеното сравнение на обстоятелствата предхождащи и последващи правото на пенсиониране при двете групи лица, ясно се очертава доста по-благоприятната постановка за военнослужещите. А става дума за една система основана на солидарност между поколенията, но и между всички осигурени лица. Ето защо смятаме, че нормативната уредба следва да се запази в сегашния и вид, с цел да се гарантира относителната равнопоставеност между всички категории, участващи в пенсионно-осигурителната система. Нещо повече, всички бъдещи мерки, касаещи нарастване на пенсионна възраст следва да се отнасят и за лицата по чл. 69 на КСО.

Важно е да се отбележи, че работещите при I-ва и II-ра категория труд също ползват „привилегиите“ ранно пенсиониране, но въпреки тежките условия на труд и сложността на извършваната работа в сферата на индустрията, за тях е въведено законодателното условие за навършване на възраст за пенсиониране. При това фактическата възраст, на която те

получават пенсиите си, е над възрастта на пенсиониращите се лица със статута по чл. 69 КСО. Ето защо, предложението за отпадане възрастта за пенсиониране за военните, вместо да се въведе такава и при всички други категории по чл. 69 КСО вече поражда аналогични претенции от страна на работещите в категорийните длъжности и създава определено напрежение сред работещите в индустрията.

По-важно е, обаче да се има предвид и влиянието на средната възраст на пенсиониране на лицата по чл. 69 върху показателя средна ефективна възраст за пенсиониране, по който България е критикувана от страна на Европейската Комисия и са налице категорични препоръки по този въпрос.

КНСБ не отрича, че статутът на военните служители в България трябва да кореспондира на задълженията и ограниченията, налагани от тяхната професия, но същевременно е задължително да се отчитат и всички съпътстващи социални позитиви, допълнителни поощрения и компенсации, които държавата им предоставя (материално подпомагане, еднократни помощи, предоставяне на жилища, обезщетения и стипендии за членовете на семействата им, 20 заплати при пенсиониране, комфортни бази за отдых и рехабилитация и редица други.). Почти същите привилегии са валидни и за останалите категории осигурени лица, посочени в нормативните текстове на чл. 69 КСО.

С оглед гореизложеното, Конфедерацията на независимите синдикати в България не подкрепя внесеня законопроект за изменение на Кодекса за социално осигуряване. Убедено считаме, че е редно изискванията за пенсионна възраст за военнослужещите по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България да се запази. Такава трябва обезателно да се въведе и за държавните служители по Закона за МВР, Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража и всички специални ведомства и служби, които ползват права по чл.69 от КСО.

Отделно от това, намираме за наложително да се извърши внимателен преглед на професиите и длъжностите на заетите в дейностите по чл. 69, които имат правата на ранно пенсиониране. Считаме, че има сериозен резерв именно с оглед на изискванията и условията, при които се осъществява трудът.

ПЛАМЕН ПЕТРОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КНСБ

